Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX. Число 137. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 15. червня, 1922. VOL. XXX. No. 137. Jersey City, N. J., Thursday, June 15, 1922. THREE CENTS

ПРЕЗИДЕНТ ГРОЗИТЬ, ЩО СКЛИЧЕ ОКРЕМУ СЕСІЮ КОНГРЕСУ, ЯК НЕ УХВАЛИТЬ ЗАКОНОПРОЄКТУ У СПРАВІ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ФЛЬОТИ

ВАШИНГТОН, Д. К., 13. червня. — Президент Гардинг вислав нині лист до голови буджетової палати послів Конгресу, конгресмена Компбела, в якому представ.·?. конечну потребу ухвалити бил (законопроект) у справі торговельної фльоти.

Далі пише президент, що колиб Конгрес не ухвалив на теперішній сесії сього законопроекта, так він буде змушений скликати сейчас надзвичайну сесію Конгресу, щоби нарочно взяла під наради законопроект про торговельну фльоту.

В кругах Білого Дому заявляють, що президентови Гардингови залежить на справі законопроекту про торговельну фльоту більше аніж на інших справах і він буде напирати з усіх сил, аби вона скоро була полагоджена.

В 1920 РОЦІ ПОНАД 7 МІЛІОНІВ ЛЮДИЙ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ МАЛО ОСОБИСТОГО ДОХОДУ ОКОЛО 24 БІЛІОНИ ДОЛЯРІВ

ВАШИНГТОН, Д. К., 13. червня. — Тимчасове обчисленне особистих доходів в Злучених Державах в 1920 році, яке оголошено нині, що в сьому році зголосило свій особистий дохід понад 1 міліон долярів річно лише 33 особи. Се означає зменьшенне числа осіб, що мали такі великі особисті доходи, бо в 1919 році було їх 65, а в 1918 році 67.

Спадок у доходах пояснюють тим, що богачі накупили богато державних бондів Свободи, які є вільні від податку.

Слід ще зазначити, що весь дохід тих 33 богачів виносив загалом усього 77 міліонів долярів. В попередніх двох роках загальна сума особистого доходу осіб, що заробили річно понад $1,000,000, виносила двічі стільки.

Подрібний виказ осіб, що мали річного доходу понад $1,000 в 1920 році представляється так:

$ 1,000 до $ 2,000	2,670,950 осіб		$ 100,000 до $ 150,000	2,191 осіб
2,000 до 3,000	2,569,316 осіб		150,000 до 300,000	1,063 осіб
3,000 до 5,000	1,337,116 осіб		300,000 до 500,000	239 осіб
5,000 до 10,000	455,442 осіб		590,000 до 1,000,000	123 осіб
10,900 до 25,000	171,830 осіб		1,000,000 і більше	33 осіб
25,000 до 50,000	38,548 осіб			
50,000 до 100,000	12,093 осіб		Разом	7,259,944 осіб

Замітна річ, що в 1920 році загальне число тих, що виказали дохід понад $1,000 річно, побільшилось майже о 2 міліони, в порівнанню з числом з 1919 року.

Загалом сума особистих доходів тих осіб виносила майже 24 біліони (міліярди) долярів в 1920 році, більше майже о 4 біліони від суми особистих доходів осіб (понад 5,000,000) в 1919 році.

Майже четвертину доходів в Злучених Державах виказав стейт Ню Йорку, а радше саме місто Ню Йорк.

ВІД ЛИПНЯ, 1922, ДО ЛИПНЯ, 1923, МОЖЕ ПРИБУТИ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ЛИШЕ 357,903 ІМІҐРАНТІВ

ВАШИНГТОН, Д. К., 13. червня. — Американське міністерство праці оголосило, що в слідуючому фіскальному році (від липня с. р.) до Злучених Держав може бути допущених нових іміґрантів лише 357,903.

Ся постанова є згідна з принятою 3-процентовою скалею і число допустимих осіб мало ріжниться від числа в минаючому фіскальному році, яке виносить 355,825.

Найбільше число призначено для Англії, бо 77,342; для Німеччини призначено 67,607; для Італії 42,057.

УЧАСТЬ АМЕРИКАНЦІВ У СВІТОВІЙ ПРОПАҐАНДІ ПРОТИ ВІЙНИ

ВАШИНГТОН, Д. К., 13. червня. — Товариство під назвою „Національна Рада для Зменьшення Зоружень" рішила нині на мітинґу видати $250,000 в слідуючому році на аґітацію проти війни.

Рада приготовляється до участи у всесвітній демонстрації в днях 29. і 30. липня с. р. проти війни.

В тих днях по цілому світі гомоніти-ме клич: Конець війні! і Рада прилучиться до нього, висилаючи телеграми до Конґресу та розліплюючи по містах Злучених Держав написі з покликом „Конець війні!"

АМЕРИКАНСЬКІ ЗОРГАНІЗОВАНІ РОБІТНИКИ ПРОТИ ЗАКОНОПРОЄКТА ПРО ТОРГОВЕЛЬНУ ФЛЬОТУ

СИНСИНАТІ, Огайо, 13. червня. — На конференції Федерації Праці нині бесідники виступали проти законопроекта про поміч торговельній фльоті, за якою побивається президент Гардинг у свому листі до голови буджетової комісії палати послів Конгресу Кемпбела.

В тій справі принято резолюцію проти била і вислано її телеграфічно до президента Гардинга.

ЗОЛОТІ ГРОШІ СПЕРЕД 2,500 ЛІТ

НЮ ЙОРК, Н. Й., 13. червня. — Археольоґ Коломбійського університету др. Т. Леслі Тер оголосив, що група американських учених і знавців найшла в Малій Азії в руїнах Сардіс, столиці старинної Лидії, 30 золотих монет, з часу панования лідійського короля Креза.

Сі монети були зроблені з чистого золота в роках між 564 і 546 перед Христом.

Аахідники обіцяли 15 монет для музею в Ню Йорку.

СТРАШНІ НАСЛІДКИ БУРІ.

Небувало вчасна спека, що навістила цілі майже Злучені Держави минувшого тижня, потягнула за собою страшну бурю, котра несподівано навістила східне побереже Злучених Держав в неділю пополудни. Наслідки бурі були просто страшні. Вона прийшла так несподівано, що здовш одного острова Лонг Айленд захопила коло 15.000 людий на лодках. Богато зі сих було так далеко від берега, що не могли на час заплисти в безпечне місце і погибло в филях моря. Покищо морські филі викинули на морський беріг 45 трупів, а поліція знає тепер ще імена 16 других людий, котрі не повернули до своїх домів, а про котрих відомо, що вони виплили на лодках на море. В одному місци гураґан зірвав велике коло з лодками; при сьому знов погибло кількоро людий. Немало жертв було теж серед людий, купаючихся при морських берегах. Число всіх жертв бурі ще не відоме, але їх начисляють на яких 75 душ. Число ранений числять на сотки.

ВЕЛИКИЙ ПОЖАР ПРИПИСУЮТЬ ВИБУХОВИ МАШИНИ ДО РОБЛЕННЯ ГОРІВКИ.

В місті Пасаік, Н. Дж., вибух в понеділок великий пожар, підчас котрого згоріло чотири великі будинки, межи ними польський римо-католицький костел. Підчас пожару попарився тяжко один хлопчина. Шкода для самого костела виносить коло чверть міліона, а друге тільки для других будинків.

З огляду на те, що пожар почався в заді за одним домом, в котрім є салун, поліція припускає, що причиною пожару був вибух машини до робленя горівки.

ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА ПІД ВАРШАВОЮ

18. мая о 4. год. пополудни у віддалі 1 кільом. від двірця Варшава-Прага наступив зудар двох особових поїздів. Чимало подорожних потерпіло рани. Виновник катастрофи, стрілочник втік.

ЗАГОВІР РОСІЙСЬКИХ МОНАРХІСТІВ

Варшавська преса подає, що в часі подорожі польських міністрів на віленське торжество, недалеко стації Черемхи московські монархісти приготовили замах на потяг, щоби відомститися за видалення з Варшави ґрупи монархістів. Заговірники втікли.

ДОСИТЬ БАНКІВ.

Польське міністерство фінансів припинило видачу дозволів на відкриття нових акційних банків, тому що дотеперішня скількість банків вповні достаточна, щоб заспокоювати кредитові потреби людности.

З ДІЯЛЬНОСТИ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ.

„Хвиля" пише Дня 17. мая с. р. переїздив через Делятин транспорт польського війська, який задержався тут лиш на годинку, але за той час вспів ще датися в знатте жидівському населенню. Одному з дуже поважних тамошніх горожан Натанови Гіршови **обтято штилетом в нелюдський спосіб бороду**, при чім забрано йому квоту 9.000 мп., а Кремерови з Ланчина також **втято бороду.** В переїзді через Микуличин потурбували жовніра, **обтинаючи йому також бороду.** Ґедаля Мейєра, ладуючого дерево на двірци, напали негайно, обшукали кишені й хотіли відтяти бороду, а коли його жінка заклика ратунку, кинулись на неї й важко побили.

НЕ ВІЛЬНО ВЧИТИСЯ В ГАЛИЧИНІ

Нам пишуть: Збірні лекції для приватистів перемиської української ґімназії, котрі — вів комітет родичів в Народнім Дом в Судовій Вишні, розвязав заступник старости, управляючий староством — Мостиска. Супроти сього приватисти впросилися о приватних помешкань тих родичів, що мають приватистів для дальшої науки. Училися спокійно 10 нів в приватних помешканнях. Дня 18. мая 1922. р. прийшов жандарм з постерунку Судова Вишня з представителем громади до приватного помешкання пані І. Гнатишакової, в часі її неприсутности і розігнав дітей, які там були на лекції між ними і сина п. Гнатищакової.

УТЕЧА ВЯЗНІВ.

Двайцять жовнірів везло з Варшави 60 військових вязнів до тюрми в Станиславові в окремих ваґонах. По дорозі між Люблином і Львовом арештанти вибили діру в даху ваґону і 15 з них втікло, так що й слід за ними загинув.

З ПРИВОДУ ПОЛЬСЬКОЇ КОНСКРИПЦІЇ В ГАЛИЧИНІ

Дня 15. мая цего року відбулася перед вищою комісією дисциплінарною при польськім міністерстві справедливости у Варшаві розправа проти В. З. старшого судового офіціяла в П. Пан В. З. виповнив в конскрипційнім аркуші рубрику горожанство словами: „Східна Галичина" і за це виточено йому дисциплінарку та завішено в урядованню. Львівська апеляція по переведеній розправі засудила його на кару спенсіонования зі зменшеними поборами. Проти цього вніс В. З. відклик до вищої комісії дисциплінарної у Варшаві. По переведенй дня 15. ц. м. розправі комісія признала слушність виводам оборонця п. Михайла Присташа і орекла недопускаємість дисциплінарного поступовання з причини такого виповнення аркушів конскрипційних.

ДЕСЯТИЛІТТЯ ІСТНУВАННЯ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОГО БОТАНІЧНОГО СОЮЗА.

Минулого тижня відбулися в Празі на Карловому університеті святочні загальні збори чехословацького ботанічного союзу. На зборах явилися представники всіх чеських університетів, міністерств, шкіл і и. Ві чужинців привитав збір промовою і представник української академічної громади на Чехословаччині Процакевич.

ПРИГОДА ЧІЧЕРІНА В ҐЕНУЇ.

Чічерін видав обід в честь Факти і Сканцера. Коли італійські і совітські делеґати виїхали з готелю „Брістоль", ґрупа італійських комуністів привитала Чічеріна оплесками і окликами „Евіва". З сього приводу повстала на вулиці бійка поміж комуністами і фашістами, підчас якої побито і ранено кільканацять осіб. Чічерін відїхав скоренько самоходом.

ІРЛЯНДСЬКІ ВІДНОСИНИ В ГАЛИЧИНІ

ЛЬВІВ, 28. мая. — Тутешні часописі приносять вісти про отсі нові події з чинної боротьби проти польської окупаційної влади в Галичині.

Військові бараки польської армії, наповнені всяким військовим майном вартости 450 міліонів польських марок, згоріли до тла в Перемишлі-Бакончицях. Пожарна сторожа не могла нічого вдіяти й ратувала тільки бараки з бензиною біля зелізничого двірця.

Військовий тартак і два маґазини вовни згоріли в Перемишлі на Засанню два дні передтим. Причина сих пожеж невідома.

Бомбу вкинули невідомі люди дня 18. м. м. до пивниці в палаті поліції в Перемишлі. Наслідком вибуху сеї бомби знищене підземне забудованне будівлі й вилетіли всі шиби в палаті поліції і в сусідніх домах. Виновників замаху не зловлено.

На зелізничім мості в Братковичах, якого стереже ночами польська варта, знайдено в ночі 13. мая с. р. стійкового польської армії Міхаліка безпритомного, з важкою раною в голові. Коло нього лежав його зломаний кріс. Жовнір небавком опісля помер.

Польський дневник „Курер львовскі" містить новинку про пожежу в Бакончицях і додає отсе: „Зловлено одного з підпалячів, Українця. Товчком до злочинних учинків має бути в тім напрямі ведена українська акція".

ЗАПОВІДАЮТЬ СМЕРТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПРЕМІЄРА МИКОЛИ ЛЕНІНА В КОРОТКОМУ ЧАСІ

БЕРЛІН, 12. червня. — На основі достовірних приватних відомостий, які наспіли сюди з Москви воздушним шляхом, в тутешніх політичних кругах запевняють, що большевицькі провідники поправді вже стратили надію на подужанне Миколи Леніна, та що вістка про смерть Леніна може прийти кождої хвилі.

ХОТІЛИ БИ, ЩОБИ ТЕФТ ПРОМОВИВ ДО АНҐЛІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

ЛОНДОН, 13. червня. — Тутешня часопись „Ді Івнінг Стендерд" піддає гадки, щоби правительственний провідник палати громад Остен Чемберлейн запросив бувшого президента Злучених Держав а тепер президента Найвисшого Суду Злучених Держав Вилієма Тефта, щоби прибув до Лондону і виголосив промову в палаті громад.

ЩЕ ОДНА ПОБІДА ЛОЙДА ДЖОРДЖА В АНҐЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН, 13. червня. — Нині хотіли противники Лойда Джорджа побити його при помочі внесения на зменьшение секретаріяту премієра.

Секретаріят британського премієра складається з великого штабу, який коштує около 33,000 фунтів стерлинґів ($150,000) річно.

Сей секретаріят виріс наслідком війни.

Посли докоряли, що він коштує богато і суперечить довірочности, бо секретарі премієра приходять на засідання міністерського кабінету і там роблять записки.

Лойд Джордж заявив, що ся інституція є конечна на будуче, а гадку про поворот до давньої установи приняв з іронією. В голсованию внесенне упало.

ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ В ГАЗІ

ГАҐА, столиця Голяндії, 13. червня. — Нині вже зачали сюди приїздити аліянтські делеґації на конференцію у справі російського питання. Завтра сподіваються приїзду більше делеґатів.

Сьогодня прибув сюди теж один російський большевицький делеґат, котрий ходив по місті під охороною голяндської поліції в цивільних одягах.

ПОЛЬЩА І РУМУНІЯ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО „ОБОРОНИ" СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ І БЕСАРАБІЇ

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 10. червня. — Дня 14. с. м. прибуде сюди польський „начельнік" Юзеф Пілсудський для переговорів з Румунією у справі „оборони" перед нападом Росії на Польщу або Румунію.

Пілсудський запевняє, що большевики по невдачі конференції в Газі можуть напасти НА БЕСАРАБІЮ АБО СХІДНУ ГАЛИЧИНУ, заявляючи, що роблять се ізза потреби поживи, або що се російські землі.

Поляки і Румуни кажуть, що відбити большевицький наступ тепер є легкою річию, але всетаки вони хотять бути готові до „оборони".

Румунія тепер вже держить 5 дивізій війска над Дністром.

В Трансилванії Румунія сподівається удержати „лад" при помочі страшного переслідування населення.

ПОБІДА РЕҐЕНТА ГОРТІ ПРИ УГОРСЬКИХ ВИБОРАХ

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 12. червня. — Ґрупа теперішнього реґента Угорщини (Мадярщини), адмірала Горті, осягнула значну побіду при виборах до нового мадярського парляменту.

Досі його ґрупа має 164 послів, а всі прочі ґрупи разом лише 74.

Виборчий звіт ще не наспів лише з 7 виборчих округів.

ГАЛИЦЬКІ УКРАЇНЦІ НА ДОПОМОГУ ГОЛОДНІЙ УКРАЇНІ

ЛЬВІВ, 28. мая. — Архиепархіяльні Відомости", орґан львівської архидієцезії, містить в числі з 27. мая с. р. такий поклик:

На Великій Україні голод. Люде людей їдять, — брат брата, родичі дітей своїх — діти родичів трупи зїдають. Що живе, бороииться перед голодовою смертю. Ось до чого дійшла під чужим правлінием ця — здавалось невичерпана скарбниця збіжа, пшениці, муки, як сонце. Гине великий розкішний наріл, рідний наш нарід. Гине як скошена трава дітвора українська. Її скомлінне світ почув, а нас воно било огняними батогами вже від двох літ, било серце наше.

Та ми мовчали, бо — здавалося — нема у нас спромоги їм якнебудь допомогти. Ми-ж самі виголоджені!? Та одначе! Як небудь — а допомогти треба! Сеж рідні наші. А що у нас нема зайвого гроша, — так допоможім їм власним голодом! Получім реліґійний вчинок посту з національною жертвою. В задушну суботу перед Зеленими Святами — хто здоров і може не візьме навіть сухого куска хліба до уст. І піст сей жертвуймо за душі в чистилищі. А то що нас коштує удержанне на той один день, жертвуймо на голодуючих на Великій Україні.

Гроші зібрані з того дня перешлемо через міжнародній Червоний Хрест на Велику Україну, — яко дар братньої любови в горю їх.

Митрополичий Ординаріят горячо поручає Духовенству, щоби народови зясувало у проповіди ваґу сього дня, яко дня жертви брата для брата і занялося збіркою того гроша і висилкою до „Дністра" на складкову книжочку ч. 13.380 під кличем „ГОЛОДНІ ГОЛОДНИМ".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ТЕЖ НЕВІРНИМ ТОМАМ НА ДОКАЗ.

В американських ґазетах появляються уперто вістки про небувале обезціненнє російських гроший. Час від часу навіть образками ілюструють страшну карколомну фінансову політику московського большевицького уряду. Одного дня показують фотоґрафії листа з Харкова, котрого пересилка до Ню Йорку коштувала понад 100 тисяч рублів. При кінці послідного тижня знов появилася фотоґрафія одного листа від одного Киевлянина до його кревняка в Линден, Ню Джерзи. Ціла коверта була вкрита марками, що разом представляли вартість 474 тисяч 550 рублів (перед війною вартости $237.275, нині від 15 до 20 центів).

Подібні фотоґрафії являються наглядним доказом не лишень фінансового обезцінення большевицьких гроший, але й большевицької політики супроти України. Большевицькі аґенти без упину співають пісоньку про признаннє независимої української держави московськими большевиками, а тимчасом люди, висилаючі листи з Києва, Харкова, Катеринослава й других українських міст, пишуть уперто: Росія, а не: Україна, — чого вони, очивидно, не робилиб, якби бачили на власні очи, що большевицька Україна се самостійна держава, а не московська ґубернія.

Щоби переконати навіть тих нечисленних упертих завзятців, що готові називати білим навіть тоді, як самі бачуть чорно, то большевицький уряд самий постарався дати свій урядовий штемпель на доказ, що він не признає самостійної України. Всі печатки на листах московські, як за царських часів. Написи теж московські. Коли край поданий, то написане не: Украіна, а: Россія.

Все, як за „добрих" царських часів. Зовсім як по другім боці кордону, де все остало по польськи, як давнійше. Лише що якби який дурак або падлюка став упирати в Українців, що Польща признає Галичину самостійною Україною, то йому наплювалиб в зуби як польському служці, а падлюки, що сміють таке саме говорити про Велику Україну, ще не зовсім перевелися.

ПРИЙМІМ ПОЛЬСЬКИЙ ВИЗОВ!

Межи голосами польської преси про послідні численні українські демонстрації по американських містах за типічний можна уважати отсі уваги „Телеґраму Цодзенного", ляцького дневника з Ню Йорку:

„Послідна демонстрація „Українців" на пятій евеню, в котрій в поході, несучім опоганяючі Польщу написи, маширували рука об руку з „Українцями" Німці та другі приятелі Польщі — ще раз показала нам (Полякам), кілько ворогів в сім краю має Польща і як зручно та успішно працює проти неї (Польщі) пропаґанда пруська, анґлійська та жидівська".

Поминім всі ті звичайні в польських ґазетярських писанинах про українську справу брехні. Поминім те, що ляцька ґазета, котра все себе величає прихильницею „українофільської" політики Пілсудського не називає нас інакше лише „Українцями". Поминім теж і те, що закиди спілки з Німцями робить нам якраз орґан німецької орієнтації серед Поляків. Поминім і те, що жидівську пропаґанду закидає нам ґазета, що була (а може ще й є) власностию Жидів (не в обиду се кажучи). Поминім вступ, а перейдім до самої сути. Ось вона:

„Чи не витягнемо з того ніякої науки? Чи дальше будемо сидіти зі заложеними руками й мовчати — рушаючи руками й отвираючи губи лише на те, щоби сваритися межи собою?

„Ми оточені ворогами й не робимо нічого, аби боронитися. А боронитися мусимо, хиба що малодушно здвигнемо плечима й скажемо, що справа Польщі нас не обходить".

„Не оглядаймося на нікого. Уряд Польщі має досить роботи у власному краю і в Европі... Тимчасом є нас (Поляків) тут в Злучених Державах кілька міліонів — а в Ню Йорку та найблизчій околиці коло чверть міліона. Нашою завдачою та обовязком є станути в обороні інтересів Польщі".

Суттю статті треба признати заклик до протиділання українським демонстраціям. Яка була ціль сеї статті, сього не беремося вгадувати. Коли вона мала на ціли справді розбудити Поляків до якоїсь публичної акції проти Українців, то ми сьому лише радуватися можемо. Колиб Поляки послухали свого умового провідника, що зі злости над українською демонстрацією гризе перо над редакційним бюром, і справді возьмуться „рушати руками" проти Українців, то не довго будуть вони ждати, поки переконаються, що Злучені Державі не Польща, в котрій кождий робить собі, що хоче; що Злучені Держави правова держава, в якій обовязують закони, в якій навіть панич з польськими звичаями мусить держати руки при собі. Коли котрі Полячки забудуть на се, то американським властям не буде треба довго часу пригадати Полячкам, що вони не в Польщі.

Колиж американські Поляки возьмуться до публичної пропаґанди в користь польської акупації українських земель, то американські Українці теж лише привитати можуть таку пропаґанду, бо вона дозволить Українцям всесторонно висвітлити справу польських посягань. Американські Українці ждуть польської „праці". Всяка пропаґанда причиниться до належитого висвітлення не всім звісної справи. Українці не мають чого боятися висвітлення польсько-українських відносин. На висвітленню їх Україна потерпіти не може. Жертвою освідомлення Америки в справах Польщі може бути лише польське розбишацтво, систематично практиковане проти Українців, Литовців, Білоросів, Чехів, проти всіх просто сусідів. Тому американські Українці радо приймають визов польських шовіністів. Ми підіймаємо радо кинену Поляками рукавицю. Ми нею вибемо по щоці нахабну Ляшню!

УКРАЇНА Й ЗАХІДНА ЕВРОПА.

А. Марголіна.

IV. Італія й Україна.

Єдиною з великих держав Антанти, котра не приймала активної участи в допомозі російським білим ґенералам, була Італія. Здається, що вона з самого початку зрозуміла дійсне жерело російського централістичного руху й тому здержалася від інтервенції. Теперішне перебування російських реакціонерів в Юго-Славії й їх діяльність є найкращий доказ тому, що Італія була добре поінформованою в російських справах. Білград є тепер центр й цітадель російського чорносотенства. Італія цілком натурально боїться панславянської пропаґанди, що ведеться в Юго-Славії, й впливів російських реакціонерів на Балканах. Югославія є тепер головний противник Італії в Адрійському морі, тому сполучення югославянського імперіялізму з всеросійським викликає недовіря й незадоволення в Італії.

По цій самій причині Італія є далекою від симпатій до франко-польських проєктів збудування великої польської держави за рахунок її сусідніх територій. Прихильність до польського імперіялізму є в Італії виняток з загального правила. Так, на приклад, бувший премієр Італії, старий Луіджи Луццати, яко старий поклонник й друг Франції, поділяє страхи останньої перед Німеччиною, й стоїть також за збудування векої Польщі. Для цієї мети Луццати згожується на те, щоб українська частина Галичини залишилася за Польщею й вимагає цієї жертви від України, яко молодої держави, котра ще тільки находиться в стані формування.

Джіолітті, Шалойа й теперішній італійський уряд поділяють погляди Лойд Джорджа відносно східньо-европейського питання. І ці погляди є в Італії пануючими.

Ця „згода" була наслідком перебування уряду У. Н. Р. й решти української армії на території Польщі. Петлюра й Пілсудський персонально знали друг-друга ще до війни. Це старе знайомство в деякій мірі поясню є інтенсивний інтерес Пілсудського до судьби Петлюри, а також довіря Петлюри до Пілсудського. Але головною причиною згаданої квітньової згоди був самий факт, що Петлюра, уряд й війско були „в гостях" у Поляків... Польський уряд не міг не використати такої ситуації. Що-ж до особи Пілсудського, то при всій його популярности він все-ж не є господар Польщи. Його демократичні й парляментарні погляди часто впадали в колізію з реакційними й імперіялістичними тенденціями ріжних польських кол.

Петлюра, в свою чергу, був в той мент в тому становищу, котре характеризували ще в старому Римі словами: „coactus voluit", себто „захотів, бо примусили".

Пізнійше, на конференції в Спа, в червні 1920 року, Англійці висловили одному з українських делеґатів своє незадоволення польсько-українською згодою, котра ніби санкціонує окупацію Галичини Польщею. На думку цих Анґлійців, тільки плєбісцит міг би виявити дійсну волю населення Галичини. Й ця думка була продовженнєм тої політики, котру почав проводити Лойд Джордж в Парижі ще в 1919 році, коли він протестував проти захвати української Галичини армією Галлера. „Британська нація", запевняв один з визначних Анґлійців в Спа, „стрінула з ентузіязмом народження нової Польщі, але ми з таким самим ентузіязмом протестуємо й находимося в опозиції до імперіялістичних стремлінь Польщі".

Така анґлійська політика в справі Галичини була цілком послідовною, яко частина їх загальної політики щодо народів й земель бувшої Австро-Угорщини. Всім цим народам належало право самовизначення й рішення своєї участи по своїй власній волі. „Антанта мусить ліквідувати спадщину Габсбурґів на підставі принципів Вилсона", говорили Анґлійці, „це є її обовязок".

На жаль, цей справедливий погляд Анґлійців на необхідність плебісциту вони визнавали лише **теоретично,** як тільки вони торкалися питання про так звану Велику Україну. „Ми не можемо активно втручатися в цю справу", казали вони, „бо це є частина всеросійського внутрішнього питання". Й далі: „Росія була нашим союзником й ми не можемо входити по своїй ініціятиві в її внутрішні справи". „Нехай сам український народ власними силами скине з себе большевиків — й ми тоді з охотою визнаємо факт визволення України", такими словами характеризували Анґлійці своє відношення до Великої України.

V. Україна й Польща.

Румунія має претенсії на Буковину й Бесарабію. Але на цьому кінчається їх аґресія щодо територій з українським населенням. Навпаки, аґресія Польщі не знає межі для своїх отвертих й таємних бажань. Польські імперіялісти мріють про експансію Польщи аж до Дніпра, „від моря до моря", шляхом анексії чужих земель від Балтика до Чорного моря...

Ці мрії мають базу в Парижі. Польські імперіялісти йдуть рука в руку з французькими імперіялістами. В Парижі було не так давно надруковано ґеоґрафічну мапу „будучої Польщі", яко держави з населенням в 50 міліонів...

Під впливом цих мрій й був підписаний (вірнійше — продиктований) польсько-український договір 21-го квітня 1920 року. Західні кордони були зафіксовані цим договором, тому факт окупації Польщею української Галичини був ніби мовчаливо визнаний урядом У. Н. Р., як й участь Холмщини, частини Волині й т. д.

Христя Алчевська.

ЛІТНІ ПІСНІ.

I.

Ясний сокіл серед степу
На простори поглядає
І у-гору дужі крила
Гордо й весело здіймає:

Гей, ви, браття-соколята,
Прилетіть до мене, милі,
Ми полинемо на волю,
Де морські гуляють хвилі,

Запитаємося в моря,
Звідки в нім береться сила
Та розвієм ту недолю,
Що наш край занапастила!

Ми з бурхливим Чорним морем
Побратаємося в полі,
Темну пітьму розруйнуєм,
Всім здобудем сонце волі!...

II.

На білу хатоньку мою
Сріблястий місяць з неба сяє
І тихо-тихо так слова
До мене нишком промовляє:

„Ой чом так журиться твій край,
„Сховавшись в верби кучеряві,
„І гублять рясно перли сліз
„Садки вишневі, квіти мляві,

„В найкращі вбирана квітки
„Сумує бідна Україна
„Немов то гарна й молода
„Що плаче в-затишку дівчина?..."

— Ой не питайся, не дивись,
У хмари, місяцю, сховайся,
Над краєм вбогим зажурись
І кращих днів не сподівайся:

Ще довго слізонькам текти
У море горя й неспокою,
Вкраїні довго хрест нести,
Народу знатися з журбою.

НА ФОНД ФЕДАКА.

о. О. Пристай з Carnegie, Pa. прислав $13.00
Зложили: о. О. Пристай і І. Швед по $5.00; Анна Весоловська $3.00.
Попередно оголошено $22.50.
ЗАГАЛЬНА СУМА $35.50.

УКРАЇНСЬКА СПРАВА ПІСЛЯ КОНФЕРЕНЦІЇ В ҐЕНУЇ.

(Від власного кореспондента).

Пишучи про те, чого можна сподіватися від конференції в Ґенуї для української справи, я висловив таку думку:

„Коли-б конференція в Ґенуї занялася українською справою, то мусіла би означити своє становище 1) до українських земель під московською окупацією, 2) до українських земель під польською окупацією, 3) до Галичини, 4) до української Буковини, яка знаходиться під румунською окупацією.

„Що з того всего зробить конференція в Ґенуї, не можна наперед певне сказати. **Одначе поки що нема реальних даних, які вказували би на те, що конференція займеться поважно й рішучо чи українською проблемою взагалі чи висше зазначеними її частями".**

Так воно й сталося, — з одним тільки виїмком: щодо Галичини.

Українською проблемою взагалі себто справою утворення української держави конференція в Ґенуї зовсім не займалася.

Взагалі в політичних справах панувала на конференції тенденція вважати за основу праць конференції той правний і фактичний стан, який витворився після світової війни і не піднімати питань, які означали би ревізію того стану.

Коли-ж взяти на увагу, що українські землі знаходяться під пануванням аж чотирох держав, то ясно стане, що підняти справу українскої державности означало би приступити до основної ревізії того фактичного стану, який утворився в середній і східній Европі. Думати, що конференція в Ґенуї чи яка инша міжнародня конференція в теперішніх обставинах може взятися за се діло, — даремна надія.

Я вже писав про те, що перед конференцією в Ґенуї в кругах української політичної еміґрації цікавилися питанням, чи Українська Соціялістична Радянська Республика виступить на конференції як окрема держава, чи потоне в морі Совітської Росії. Сталося се друге. На конференції в Ґенуї московським окупантам України не було ніякої причини висувати Українську Соціялістичну Радянську Республику як окрему державу і вони її не висували. На конференції виступала тільки одноцільна делеґація Совітської Росії або — як часом говорив Чічерін, голова сеї делеґації — совітських республик Росії. Україну втоплено в російськім морі.

А голова Ради Народніх Комісарів Української Соціялістичної Радянської Республики, Раковський, виступав як один з членів делеґації Совітської Росії, а зовсім не як представник окремої Української Радянської Соціялістичної Республики.

Від правительства Української Народньої Республики були на конференції в Ґенуї Олександер Шульгин, посол в Парижі, і д-р Роман Смаль-Стоцький, посол в Берліні. Вони предложили конференції мемор'ял, в якім виказували, що Українська Соціялістична Радянська Республика є тільки формою московської окупації України, та що делеґація Совітської Росії не має права заключати договорів іменем України.

Конференція відмовилася розглядати сю справу, заявляючи, що се не входить в проґраму праць конференції.

На се делеґати правительства Української Народньої Республики відповіли нотою, в якій казують на се, що коли держави, заступлені на конференції, заключивши з російською делеґацією договори також щодо України, прийдуть на Україну, то українські повстанці будуть уважати їх за ворогів і нищити так само, як нищать московських окупантів. Коли ті держави побачать, що не можуть нічого вивезти з України, бо повстанці нищити-муть транспорти, тоді переконаються, що договори з московськими окупантами щодо України не принесуть їм ніяких користий.

Словом, щодо тих українських земель, які під назвою Української Соціялістичної Радянської Республики знаходяться під московською окупацією, конференція в Ґенуї стала на становищі признання фактичного стану і вважала представником тих земель делеґацію Совітської Росії.

Про ті землі Великої України, які на основі рижського договору загарбала Польща, на конференції в Ґенуї зовсім не говорено. Говорено би про них або тоді, коли-б під наради прийшла справа міжнароднього признання рижського договору, або тоді, коли-б якась поважна українська орґанізація запротестувала іменем тих земель проти панування Польщі.

Та сього, щоб утворилася українська орґанізація, яка заступала би інтереси Волині, Холмщини і Підляша і обороняла би їх перед міжнароднім політичним світом проти Польщі, годі діждатися.

Не говорено також на конференції про українські землі, загарбані Румунією: про Бесарабію і Буковину.

Правда, про Бесарабію згадав раз голова російської делеґації Чічерін, який заявив, що для Совітської Росії не істнує той правний акт, яким Мирова Конференція признала Бесарабію Румунії, — що викликало очевидно румунський протест. Та Чічерін говорив про Бесарабію як про землю **російську.** Навіть при сій нагоді берігся згадати про Українську Соціялістичну Радянську Республику.

Справи української Буковини на конференції в Ґенуї зовсім не підношено.

Тут треба пригадати, що українська Буковина на основі Тимчасового Основного Закона про державну самостійність українських земель бувшої австро-угорської монархії, який ухвалила Українська Національна Рада на засіданню 13-го падолиста 1918 у Львові, є частю Західно-Української Народньої Республки. На сій основі правительство Західно-Української Народньої Республики, яке тепер репрезентує президент Української Національної Ради д-р Евген Петрушевич, **має і право і обовязок** виступати в обороні української Буковини.

В останніх часах виступає в обороні української Буковини **Буковинська Делеґація Української Національної Ради.**

На мою думку, доки Українська Національна Рада не може, як цілість, виконувати своїх державних функцій, всі ті функції прислугують президентови Української Національної Ради і його правительство. Се правительство повинно однаково й одноцільно дбати і про Галичину і про Буковину, бо вони творять одноцільну територію Української Народньої Республики.

З усіх українських земель тільки Галичина була предметом нарад на конференції в Ґенуї. Про се я писав докладно в статті „Справа Гаичини на конференції в Ґенуї". З тої статті знаєте, що галицька справа була віддана під наради підкомісії політичної комісії, одначе опісля її усунено з порядку нарад конференції. Се усуненнє мотивував Лойд Джордж тим, що коли конференція не прийшла до порозуміння з Росією, то відпадає конечність перегляду справи границі рижського договору і тим самим відпадає конечність рішення галицької справи. З сього можна вносити, що на думку анґлійської політика час на полагодження галицької справи прийде тоді, коли прийде час на міжнародній розгляд рижського договору.

• • •

Таким чином конференція в Ґенуї не принесла в українській справі ніяких рішень, а все остало по старому.

Одначе було би великою помилкою на сій основі казати, що конференція в Ґенуї не принесла для української справи ніякої користи.

Користь вона принесла, — і то велику. Ся користь полягає в тій пропаґанді, яку робили на конференції і делеґація і делеґація Західно-Української Народньої Республики. Перша зверталася проти московської окупації на українських землях, друга — проти польської окупації Галичини. На скільки ходить о виясненнє справи і позисканнє міжнароднього політичного світа для українських змагань, обі мали успіх.

А се дуже важне. Навіть якби ми мали велику й сильну українську державу, прихильність міжнародного політичного світа була би для нас дуже важна. Тим важнійша вона тепер, коли ми мусимо боротися з нашими ворогами. Пирійде час, коли ся прихильність, яку ми тепер здобуваємо, принесе плоди.

В сім лежить корисне значіннє конференції в Ґенуї для української справи.

Прага, 22. мая, 1922.

Д-р Михайло Лозинський.

ТЕМНІ СПРАВИ В ПОЛЬСЬКІЙ ВІЙСКОВІЙ ІНТЕНДАНТУРІ.

Ми вже доносили про „урядовання" польської інтендантури а саме її бюро відшкодовань, якого управитель капітан Домбровскі через посередництво адвоката Рапапорта виплачував не заслуговуючим на відшкодовання, але вміючим „мастити" — великі суми. Про всі справки того бюра доносили й ще доносять львівські польські ґазети. Тепер подають вістку, що в окружнім суді в Станиславові відбулася розправа проти Жида Адлера, адвоката Рапапорта й капітана Домбровского. Домбровскі виплатив Адлерови за посередництвом Рапапорта 700.000 марок як зачет на відшкодовання в сумі 2 міліонів, якого домагався Адлер за мнину шкоду, яку заподіяли йому в осени 1920 р. петлюрівські війська в його саді. На розправі показалося, що вся шкода Адлера виссана з пальця. Його засуджено за обманство, а капітана Домбровского усунено з посади. Такі то пташки заряджують відшкодованями, не диво, що слушні просьби знищених українських селян залягають там цілими роками й не діждуться полагодження.

Українська Дітона демонстрація проти польського наїзду на українську Галичину перед сіті гол (ратушем) в Нюарку, Н. Дж.

В ІМЯ КУЛЬТУРИ І ГУМАННОСТИ!

Поклик до цивілізованого світу.

Гине очаг старої культури, стара Русь, яку ми звемо тепер Україною. Девятьсот літ тому Київська Русь, що дала основи европейської культури, літератури, законодавства і державного ладу усій східній Европі — в цей мент вмирає од голоду зруйнована і безрадна. Світова війна вичерпала її матеріяльні засоби, бльокада останніх років ізолювала від усякого звязку з цивілізованим світом, природні нещастя завдали її тепер останній удар. Степи, оброблені протягом останніх століть, знов обертаються в пустині, населення кидає міста, щоби шукати змоги прожитку на селах в околицях менше виснажених неврожаєм. Школи наукові і гуманітарні інституції примушені спинити свою діяльність. Періодична преса, за винятком офіціяльних часописів, не виходить за браком паперу і инших друкарських матеріялів. Не можна видавати ні наукових праць, ні шкільних підручників. Діти вчаться читати по шматках тих офіціяльних часописів, а вчити їх писати часто не можливо за браком необхідних приладів.

Вся увага цивілізованого світу була сконцентрована на нещастях Поволжа і тільки пізно зауважено, що велика частина, майже половина України, справжня житниця усієї Европи, страждає від голоду не менш страшно як місцевости Поволжа. Тільки у березні зверхній комісаріят д-ра Нансена поширив свою діяльність також на територію України і доперва тепер у початку травня оповістив він своє рішення прийти до допомогу вченим і письменникам України, подібно до того, як це вже давно було зроблено для вчених і інтелігенції Росії. Те, що робиться, все таке незвичайно мале в порівнанню з матеріяльною і духовою нуждою нашої нещасної батьківщини. Університети і инші вищі школи, академії та бібліотеки вже вісім років позбавлені новин наукової літератури, специяльних журналів та видань. Ляборaторії, шпиталі, наукові інституції не мають необхідних приладів, ні хемічного матеріялу. Відчувається брак паперу і иншого ґрафічного матеріялу для друковань, знаряду, відливарень, шріфту, фабрик паперу і т. д.

Се власне змушує нас звернутись до вчених, письменників, артистів, журналістів та до гуманітарних і культурних орґанізацій з нашим закликом, з нашим щирим та негайним благанням. Прийдіть на ратунок, ви приятелі культури і гуманности, на боротьбу проти цього страшного матеріяльного і культурного голоду, спасіть наш нарід і нашу зруйновану культуру, яка загибає тепер! Спасіть те, що ще можно врятувати негайною допомогою! Піддержіть усіми можливими засобами працю комісаріяту д-ра Нансена і американську допомогову акцію на Україні. Ратуйте цей бідний край одежою, білизною, обувію, для шкіл, дітей, студентів та старих вчених і учителів, що ходять босі посеред лютої зими! Збірайте книжки, важнійші журнали за останнє десятиліття для університетів і академій, наукові прилади для ляборaторій, ліки для клінік і шпиталів, санаторій, для дітей і виснажених дорослих. Орґанізуйте для наших вчених і письменників у вас відпочинок з побутом на кілька місяців для наукової праці і віднослення здоровля. Зробіть це для народу, що століттями був захистним муром для европейської цивілізації від варварських орд старої Азії і який своїми жертвами і зусиллями захищав огнища Европи. Спасіть тепер його культурне огнище від безвихідної нужди.

Ви можете направляти свої пожертви безпосередно: представнику Інтернаціонального Червоного Хреста в Харкові капітану Квіслінґу, університетам (вищим інститутам народної освіти) Київа, Харкова, Одеси, Катеринослава, Полтави, Житомира; Науковому Товариству в Київі (В. Підвальна 36); Академії Наук в Київі (бульвар Шевченка 14); Академії Мистецтва; Педаґоґічній Академії в Ніжині; Політехнікам Київа і Одеси; Інститутам Народного Хазяйства в Київі, Харкові, Одесі; Сільсько-господарським інститутам в Харкові і Камянці; Народньому Театрови в Київі (Троїцький Нар. Дом); Інститутам Драматичним і Музичним в Київі, Харкові, Одесі; Національній Бібліотеці в Київі; Національному Музеєви в Київі.

Відомости про пробуток, який Ваші наукові і гуманітарні установи в стані запропонувати нашим вченим у себе — що до кількости осіб, які можуть бути утримані і за час їх приїзду ми просимо направляти по нашій адресі: Wien IX. Porzellangasse 19/1.

Ми будемо раді подати Вам з приводу цього питання найдокладнійші відомости.

За Союз орґанізацій допомоги голодуючим України: **Проф. М. Грушевський**, голова; **О. Олесь**, заст. голови; **др. Левицький**, скарбник; Товариство Академічне „Січ": **І. Паляниця**; Тов. Соціялістичне „Драгоманівська Громада": **П. Коссак**; Жіноча Ліґа Мира і Свободи: **О. Храйко**; Укр. Союз Жірналістів і Писменників: **Др. В. Кушнір**; Тов. Прихильників Освіти: **Др. Дністрянський**; Укр. Жіночий Союз: **Жук**; Робітничий Комітет допомоги голодаючим на Україні: **М. Пасічник**; Український Соціольоґічний Інститут: **М. Чечель.**

НА УКРАЇНІ.

Тиждень терпів я від голоду, муки...
Плакав, ходив, простягаючи руки,
Врешті й ходити уже я не зміг.
Ледве дійшов і упав на поріг.

Встав би підвівся... Та зрадили сили...
Плакали діти, баби голосили...
Федір, мій син, на лежанці лежав...
Звісно — каліка, терпів і мовчав...

Рачки над вечір поліз я по двору
Ледве добрався і вліз у комору,
Наче уже переміг я й біду,
Їсти не хочеться, смерти вже жду.

Вранці на другий день зирк! аж у руки
Хтось мені суне кавалок макухи!
Хто це? Це ти, мій сусіда, Петро,
Біг хай віддячить тобі за добро.

Слина пішла. Затрусилися руки
Боженько милий! Кавалок макухи!
Де ти? Пішов вже... Аж нагло онук
Вихопив в мене кавалок із рук.

Хтів я схопитись, побігти, догнати,
Вирвати з рота. На вколішки стати...
Вже я підводжусь і падаю знов.
Впав непритомний, прокинувся — кров.

Мабуть забився... Вже близько до краю...
Крутиться все навкруґи... уміраю...
В кого-б спитати — чи зїв хоч онук...
Може і в його хтось вирвав із рук.

14.V.922. **О. Олесь.**

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Свято Шевченка в Раві Руській.

Кождого року святкує Рава руська память Шевченка концертом. Зайві тут афішування чи якінебудь оголошення про Шевченківський концерт. Всякий тут, Українець він, чи Поляк, чи Жид знає, що в місяці квітні має бути добірний і вибагливий концерт. Цього року відбувся він 23. квітня.

О год. 8. веч., величезну салю „Сокола" (вміщує 1000 люда) по береги виповнила найріжнороднійша публика. Святочне і горячкове вижидання.

Куртина підноситься. Мішаний хор а серед нього наш любий п. І. Гриневецький. На салі святочна тишина, не чуть найменшого шелесту. Вербицького „Заповіт". З бадьорим святочним „Позір", ми пережили хвилину київської Весни з 1918 р., як на Софійській площі проголошено Воскресення України. Ізза смеречини на тлі весняної чудової зелені глядів на всіх безсмертний Тарас і гураганним визовом кликав: „Вставайте ,кайдани порвіте"... Мимохіть кождий відчув брязкіт кайдан і запах крови, — а далі, вихудлі облича зголоднілих, схорованих мешканців, наших найрідніщих знад Дніпра, а далі-далі пошматовану, скрівавлену нашу Батьківщину...

Проф. Масляк оповідає за Шевченка дуже гарно, хоч трошечки задовго і не для всіх зрозуміло. Далі муж. хор: „Було колись" і декламація ученика ґімн. Романа Білинського: „Іван Підкова", нагороджена бурею оплесків, а відтак на сцені являється постать, знана ширшій нашій публиці, артиста скрипака А. Панькова. Поплили перші звуки Beriot-а 7-ме „Air varie". Замісць повторення, мистець відіграв другу свою точку „Ноктюрн" Шопена.

Дальші точки: Січинського „Дніпро реве" на міш. хор і Людкевича: „Косар" на муж. хор, випали дуже гарно.

Велике зацікавленнє викликав серед публики опер. співак і проф. Орленко. Голос мельодійний, при цім грімко боєвий і сильний. Техніка знаменита. Я зовсім не добачую пересади в його рухах, а противно вважаю їхвельми гарними і доцільними. Впрочім не вадилоб шан. проф. виявити на естраді трохи покори мистця. П. Орленко з надзвичайним поводженням відспівав Лисенка: „Ще як були ми козаками" і „Буває иноді". На невгасаючі оплески публики, відспівав він: „Христос Воскрес".

Другу декламацію: „Лічу в неволі", виголосила п. Лещукова. Годиться зазначити, що декляматорка по мистецьки віддала глубокі, повні скарби, гадки поета, чого доказом довга буря оплесків.

Сензаційною точкою були соля кобзаря-бандуриста Д. Щербини. Співав кобзар при звуках бандури: „Думи мої думи", „Бють пороги", „Дума на смерть Тараса". Як велике було зацікавлення серед публики вказує це, що чотири рази співав „повторення".

Талановита фортепяністка п. Утрисківна в часі концерту проводила фартепяном. „Думою з Невольника" закінчився концерт.

Любимець міста і повіту діріґент п. І. Гриневецький, перший аранжер і найдіяльнійший челн концертового комітету вложив майже тримісячну цілу свою працю, влаштовуючи концерт. Після кождої точки щиро сердечно оплескувала його публика. На кінці концерту піднесено йому китицю живих цвітів серед одушевлення цілої салі. Слід піднести на цім місці жертвенну працю п. інж. Олекси Білинського, що також чимало труду вложив в це свято.

О. Л.

Микола Новицький.

У ШКОЛУ.

Школа стояла на вигоні, недалеко від церкви. Се був довгий, низький нескладний будинок, з завжде облупленими стінами, під порудїлим, колись зеленим, дахом. Але Івасеви здавалось, що кращого й бажаннійшого нема нічого на світі, як побути там у середині: гулятись на перемінках з хлопцями, мати власну книжку й роздивлятись у їй малюнки. Щодня, над обіди, як хлопці йшли з школи, Івась вибігав за ворота, перестрівав їх і прохав: „Хлопці, дайте книжки почитати"! Хлопці оточали йогощ він був дуже малий, і усім було цікаво подивитись, як таке мале буде читати. Котрий небудь виймав з шаньки книжку, і Івась, почервонівши від щастя, перегортав новенькі сторінки.

— Коля пошел к бабушке; бабушка дала ему две груші. Коля сел одну, а другую отньос і отдал сестре", — так і рубає Івась.

— От добре чита!

— А ти так не прочитаєш, дарма, що дві зими вже...

— И—ги! А ти са-ам? — тягне ображений.

— Ану, отсе читай! — хлопець перегортає сторінки і знаходить аж на прикінці те, чого у їх „ще не вчили":—отсе читай!

Івась бере книжку й руба:

Осень наступіла,
Висохлі цвети.
І глядят уныло.
Голие кусти.
Туча небо кроет.
Солнце не блестіт.
Ветер в поле воет.
Дождік моросіт.

Він не зовсім розуміє, що чита, але вираз обличчя хлопця, котрий дав книжку, каже йому, що він прочитав добре.

— Ну, давай, а то подереш. Івась зіхтає і віддає книжку. Хлопці юрбою рушають далі, і він ще довго дивиться їм у слід.

Івасеви ще нема семи років, і батько, сільський писар, не хоче віддавати його в школу, а сам у вільну годину показує літери. Мати-б пустила, та батько й їй перешкоджає, — каже, що його хлопці битимуть. А там же так гарно! Кажуть, що нім „без обіду" оставляють, як хто уроку не вміє; але то дарма: він бачив сам, що хлопці, котрі лишаються у школі після обіда, грають у гилки ще веселійше, ніж на перемінках... Івась тихо йде у хату. Мати. сидить на лаві біля вікна, щось шиє. Івась мовчки притуляється до неї.

— Що тобі, Івасю?

— Пустіть у школу!

— От тобі й на! Підожди ще: на той рік підеш. Ти ще малий, а то підоростеш; батько чоботи нові тобі справить...

У Івася лоскоче в горлі, але він здержується, щоб не заплакати, бо зна, що мати тоді скаже — „тебе хлопці битимуть", і не пустить.

— Мамо, пустіть!

— Ну, нехай, я скажу батькови, попрохаю його.

— Що скажете, щоб пустив?

— Еге-ж!

Івася немов підкинуло: — Справді? Яка в мене мама гарна! і він кинувся на шию матери, цілуючи в обличче, щоки, губи...

— Та геть, відчепись, — слабо одбивалась відпихаючи його, мати: — іди гуляй, а то дитина прокинеться, колихати будеш.

Цілий день Івась радів а в вечери, як мати загадала, так приязно й терпляче колихав дитину, що батько навіть здивувався. У ночі йому снилось, що він у школі: учитель стоїть серед великої кімнати і щось голосно читає, а він з хлопцями грає в гилки і гойдається на гойданці.

На другий день батько повів його у школу.

І радісно й трохи страшно стало йому, коли вони ввійшли у велику порожню кімнату, заставлену довгими рудими партами; він цупко учепився за полу довгого батьківського піджака. — А ще школяр! — докірливо осміхнувся той. Батьків голос гулко віддався луною десь аж у другій порожній кімнаті. Учитель Хвиноген Семенович сидів за столом і щось писав. Івась його не боявся, бо він іноді ходив до Івасевого батька в гості, балакав і сміявся, як і усі, і не здавався страшним.

— Ну, що-ж, читати то ти вмієш, я знаю, а писати?

— Трохи вміє, — відповів батько.

— Е, ні: ви мовчіть: нехай сам за себе балака, коли в школярі зібрався!

— Вмію, — відповів Івась.

— А напиши, як тебе звуть.

Івась написав. — От добре! Почувши „добре", Івась знову осмілів.

— А щитать умієш? Івась добре умів перелічити не тільки пальці на руках і ногах, а й млини на вигоні, коров на царині, гусей у дворі, — щоб не трапилось, і тому сміло відповів: „Умію".

— До скількох?

— До ста. — Але тут у Івася в голові промайнуло: „А далі? сто один, сто два... сто одинайцять, сто дванайцять...

— Ні, до двох сот!... а разом з сім у голові: двісті один, двісті одинайцять, двісті дванайцять... Івась увесь спалахнув від опаски сказати менш, ніж знає, і, увесь червоний, з одчаєм випалив:

— Більш!... усе вмію!... і хотів був заплакати, та згадав, що плаксунів у школу не беруть, і стримавшись з ляком дивився на вчителя.

— Ну, молодець, коли усе знаєш: завтра приходь: я тебе у другу ґрупу посаджу. А тепер іди до дому! Батько зоставсь у школі, а Івась, не тямлючи себе від радости, побіг до дому...

Галас і гомін оглушили Івася відразу, коли він відчинив двері у школу. Курява стояла стовпом. Хлопці бігали, боролись, казились: той сидів у кутку і заткнувши уха пальцями, голосно викрикував урок; у другім кутку хтось плакав, а другий, стоячи перед ним, вимовляв йому докірливо і зо страхом у голосі: „Е-е! А ти-ж чого чоботом у черево? Ось я вчителеви пороскажую, що ти"... Але тут ображений раптом скочив і вхопив свого ворога за чуба. Бійка закипіла знову... Там двоє боролись „навручки", стоячи на партах, а хлопців з пять стояли з обох боків дивились, підбадьорюючи то того то другого. Тут один іде на другому верхи... Івась нерішуче зупинився біля порога. Двоє хлопчиків підбігли до його: „А, отсе й ти прийшов? Пустили батько? А де-ж твоя шанька?

— Мати казали, що в хустку буду завязувати...

— Ходім, сядеш біля мене; нас тільки двоє.

Через пять хвилин Івась уже бігав з другими і весело реготав.

Задзеленчав дзвінок, і, тупаючи ногами, мов отара, юрба повалила у другу велику кімнату на молитву. Івась увійшов за другими і притулився у кутку біля грубки. Один хлопець вийшов наперед усіх з книжкою і дрібно, мов дяк, почав читати молитви. Івась дивився на всі боки й колупав у носі. Йому стало скучно, заболіли ноги, й захотілось обіпертись об грубку спиною: так було тепло й гарно стояти. Читали дуже довго, потім співали, потім знову читали й знову співали. „Неначе у церкві", подумав Івась. Хтось ущипнув його за ухо. Івась повернувся. Хлопець, що стояв з боку, показав йому язика. Івась хотів його вилаяти, але той уже стояв — неначе й не він, — пильно дивився на ікону і щось шепотів губами. Івась побоявся зачепити його і змовчав. Проспівали „і отечеству на пользу", загрюкали чобітьми й розійшлись по місцям. Крику й галасу вже не було: клас тихо лементів, немов рій пчіл. Увійшов учитель. Усі відразу встали(грюкнувши чобітьми так дуже, немов шпурнули щонебудь важке на поміст. Хлопець з першої парти встав і подав учителеви якийсь папірець, сказавши: — Вот еті шалюлі. — Іван Писаренко! — гукнув учитель. Хлопець, що сидів біля Івася, штовхнув його під бік і шепнув: — „Тебе".

— Га? відгукнувся Івась.

— Та не „га", як ворона, а встати треба й стояти, коли тебе питають. Ти що робив?

—Я? я нічого не робив. Обличче учителя було сухе і жовте, а очі дивились на Івася суворо й остро. У грудях стало тісно й холодно: серце застукало швидко-вишдко...

— А чого-ж ти записаний? Он что делал? — звернувся учитель до хлопця, котрий дав папірець. Хлопець, — се був, як опісля взнав Івась, дежурний, — встав і не гледя на Івася, сказав: „Бегал по класу і на молітіті поварачувався".

— Ось як! Тільки що прийшов, та вже й шалїть? Гляди, я тебе до дому відішлю. Сідай на перший раз, а вдруге — до порога поставлю, — стережи там дверей, щоб не втекли! Шкура Семьон! Ти что делал? Русявий замурзаний хлопчик затяг плаксивим голосом: „Я нічого, господин учитель! Я йому тільки...

— До порога!

— Дак він мене...

— До порога, я тобі кажу!

Похнюпивши голову й тручи кулаками очі, на яких не було сліз, Шкура пішов за дошку. Заховавшись, щоб не було видно учителеви, він посварився кулаком на дижурного і показав йому дулю. Той зараз же встав і поскаржився:

— Он дулі дайот!

— Що? Без обіда!

— Я не давав, господин учитель, їйбо, то він...

— Без обіда! Симоненко Федот!

На задній парті встав понурий, товстопикий хлопець у довгій рудій свитці і мовчки почав вилазити зза парти, штовхаючи сусіду, щоб той дав йому дорогу.

— Ти что делал?

— У мене млинець одіймали, так я одного по пиці вдарив,— відповів на ходу винний і байдуже почваляв у куток до порога.

Почався урок. Учитель визивав по одному школярів, і вони читали з книжки урок, а решта, напружено шепочучи губами й водячи пальцем по сторінці, стежили. У Івася книжки не було, і він дивився у сусідню. Було тихо й скучно: одноманітно лунав голос школяра; немов шелест вітру, шамтіло шепотіннє решти учнів. — „Не могу без сердечнаго содроганія вспомнить того страшнаго года, который и по сіе время сливет у низовых жителей"... Івась пильно стежив, але не розумів нічого: зо словом „сливет" йому уявлялись сливи, зо словами „низових жителей" йому уявлялась глибока низина, і в їй росте жито. Звязку між уявленнями не було ніякого; вони виникали й зникали у голові, не лишаючи ніякого сліду... З другої кляси у напружену тишу доносились инші згуки: чути було, як сотня дітських грудей тягла немов співаючи: о-о-о-с-с-с-а-а-а!... Знову тихо... Надоїдливо, одноманітно чита хлопець, зупиняючись на кождім слові... Рубнуло, немов гупнуло у другій клясі: Б-б-б... і знову тягнуть: а-а-а. Івась позіхнув так довго і з смаком, що сльози виступили на очах, і... тут же він з жахом побачив, що учитель суворо дивиться просто на його. Холод пробіг по Івасевій спині, у грудях знову стало тісно, і він з мольбою винувато подивився на учителя.

— Ти чого прийшов сюди? Спатоньки, малюсінький? Сидів би ти собі дома краще!... Тобі-б ще на припічку кашу їсти, а не в школу ходити! — Учитель скривився й знов почав дивитись у книжку. Дехто з школярів хихикнув. У Івася залоскотало у горлі, але плакати він побоявся, і знову пильно встромив очі у сусідську книжку, хоч і нічого не бачив: сльози застилали йому очі...

На другім уроці піп питав молитви, і школярі вичитували їх по книжці, котру підставляв котрий небудь так, щоб піп не бачив.

На перемінці Івасеви вже не бажалось бігати. Маленький жвавий хлопчик ударив його по спині і побіг геть, чепляючись за парти і повернувши до його веселе румяне обличче. Але Івась суворо глянув на його і підійшов до купки великих хлопців, щоб спитати їх, що буде далі?

— Знову читати будемо?

— Ні, арихметика.

— Що-ж то робить треба?

Хлопець глянув на його, неначе на виходця з того світу і зясував усміхнувшись несвідомости Івася: — Задачі!

Се ще менш сказало Івасеви.

Арихметика — се було щось зовсім уже незрозуміле: писали на дошці 99, 33, 11, 37; але не лічили нічого, а учитель читав з книжки, скілько хтось заплатив за соху та борону. Коли його спитав учитель: „сколько будет?" він похнюпив голову і прошепотів: „не знаю!"

Прийшов до дому, Івась довго сидів загадавшись: обідати йому не хотілось. Дитина кричала і пручалась у колисці, біля ясел на дворі ревла корова. Мати була сердита, бо саме поралась коло худоби. А Івасеви було так журко, так хотілось прихилитись до кого небудь... У горлі знову залоскотало, і сльози одна за одною швидко побігли по смуглявому обличчю.

— Чого се ти, Івасику? — Мати підійшла до його, нахилилась і положила руку йому на голову: „Набив тебе хто, чи що? Чого ти, сину?"

— Ні... ні... За слізьми Івась не міг уже нічого вимовити. У голові у його промайнуло сердите суворе обличче попа, підлеслива пика „дежурного", хлопець котрий його вдарив, жовте сухе нервове обличче вчителя, читаннє, „задачі", — і він заплакав ще невпиннійше.

— Та чого-ж бо се ти, Івасику?... ласкава постать низько нахиляється до його, і йому тепер так боляче й так гарно... Він міцно пригортається до материнних колін, і ледве зривається слово за словом: — „Учитель... казав... що я... що мені... на припічку кашу їсти!"...

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

В ЧАГАРНИКУ.

Дж. Дж. Пойнтон.

(В перекладі Івана Франка).

Джек Кондон був вівчарем при великій фармі і мав вже звиш сорок літ. Він був посивілий і поморщаний товстяк. Його руки спухли від безчинного звисання, а слота споганила його обличе. По звичайному числу літ він починав старіти, але по мірі свойого життевого досвіду був ще молодим парубком. А се тому, що був дуже повільний. Инші чоловіки жили палкійшим життем, коштували світа, його втіх і смутків, женилися і віддавали заміж, вступали в службу і покидали службу, а Джек усе пастушив, байдужий на зміну часу і обставин.

Але переступивши за сорок лік Джек почув у собі нараз щось таке, що почав залицятися до всіх дівчат у окрузі, замсіть підлабузнюватися до материй, що їх породили, або до тіток, що їх виховали. Він робив себе смішним, та се було йому байдуже. Відказала йому одна, він зачіпав другу і раз по разу ставив до неї рішуче питаннє, так що незабаром у цілій околиці не було ані одної молодої дівчини не зачепленої ним. А коли й остатня остро відмовила йому, Джек почув себе нещасливим. Він сидів біля огнища в своїй одинокій хаті, і думав, думав, думав; життє видавалося йому чорнійшим тої ночи, що вкривала землю. У нього не було ані товариша, ані близького знайомого. Ті, що товаришували з нем, іще хлопцями, померли один за одним. І на нього мабуть прийде одного дня черга, і мрія його серця згине несповнена.

Нараз лице його прояснілo. Раптово покоперсав огонь ожогом і затер руки. „А ту ягницю зачеплю завтра" — буркнув сам до себе. Слово було сказане.

Вона не мала в собі нічого ангельського, ся найновійша, яку Джек надумав зачепити. Він сам не думав про се. Хто вона і відкіля, не знав ніхто; її прозивали Шкапою тай годі. Вона прийшла в сю околицю хто зна відки, і нікому не було цікаво знати се. Одно тільки знали люди в Доґвудовій фармі, що вона від когось одержала недалеко фарми шматок землі з хатчиною. Вона працювала, копала і робила як мущини і жила якось у своїй хаті ні в кого нічого не просячи.

Джек почував неясно, що Шкапа не зовсім ідеальна жінка, але в глубший розбір сього питання не вдавався. Найблизшого дня він поплівся вниз понад потік, старанно ховаючися між корчами, щоб несподівано підійти Шкапу. Вона обкопувала грядку картофель близько плота. Джек ізза плота міг бачити, як за кождим замахом мотики її голова підіймалася і спускалася. Серце в його груди застукало живійше. Він бачив її доси вже не раз, і тепер кляв себе в душі, що вперед не познайомився з нею; тепер було-б йому елкше доступити. Та проте він рачки доліз до плота і якийсь час зазирав крізь шпару. Потім підвівся і свиснув, але зараз же причакнув знов, бо його серце застукало ще живійше. Шкапа спокійно робила свое діло. Джек побачив не далечко себе камінець, підняв його і кинув легенько через пліт, щоб не дуже вдарити її. Але камінець не долетів до неї і впав у мягку землю, а мотика цюкала далі рівномірно раз по разу.

Джек дістав другий камінець, випростувався і прицілився уважнійше. Сим разом трафив Шкапу в ногу висше пяти, саме в те місце, де в панчосі була велика діра. Вона обернулася сердито і побачила Джекове лице, перекривлене злосним усміхом, що ховалося за плотом. Сього було для неї досить. З піднятою мотикою кинулася на напастника. Джек подався в зад, сміючись і махаючи руками, щоб заспокоїти її. Він хотів дати її зрозуміти, що зачепив її в найліпшім намірі, але що не міг сказати сього виразно, то вона не взяла сього за жарт.

— Ти проклята малпо! — крикнула вона вилазячи на пліт. — Я навчу тебе розуму.

Але в тій хвилі Джек посуваючися в зад гепнувся в потік з таким плюскотом, що водяні птахи на 100 метрів довкола сполошилися і попідлітали. Весь мокрий він виліз на другий беріг потока, держучи капелюх у руці, і озирнувшися побачив, що його вибрана все ще держить підняту мотику в руці.

— Хочете вийти за мене? — крикнув він до неї через воду.

Мотика звільна спустилася вниз.

— Що? Як ти кажеш?

Джек повторив питання ще раз і додав добродушно: — та я тільки того й прийшов.

— Чому-ж ти не сказав того зараз, ідіоте паскудний?

Джек утішився дуже сим компліментом.

— Хто-ж ти такий до сто чортів? — запитала вона.

Він сказав їй про себе, що знав.

— Ну, перелазь же сюди!

Він перебрик потік і станув покірно на березі. Потім якийсь час вони сиділи поруч на перелазі, а потім Джек допоміг їй позносити її річи до своєї хати.

Так воно склалося якось без усякої романтики і бідний старий Джек був задоволений. Навіть пізнійше, коли Шкапа взяла його остро в руки, перевернула весь його домашній порядок до гори ногами, розтренькувала його гроші в місточку, а вечером обсипала його докорами, він зносив усе терпеливо. Довгими днями ходячи за вівцями він пробував розмовляти про все те зі своїми псами, але Ровер дав йому ясно зрозуміти, що про подружне життє не виробив собі ніякого поняття, а Леді тільки весело махала хвостом.

Конець кінців Джек дійшов до того, що уважав свое подружне життє зовсім природним лихом і почував якесь безпомічне милосерде до всіх жонатих мужів. На дні його душі почала стиха ворушитися туга до втраченої самоти, але се робилося ще похмурнійше як уперед.

Одного вечера загнавши вівці до кошари застав у своїй хаті гостя. Се був великий мущина з важкими бровами, чорний як Еспанець. Коли Джек війшов до хати, гість байдужно кивнув йому головою і не звертав на його ніякої уваги за весь час, коли він у куті вечеряв. Весь вечір гість зовсім свобідно розмовляв зі Шкапою. Вони сміялися і жартували досить безцеремонно, а коло десятої години гість обізвався коротко до Джека:

— А не час би вам, куме, забратися відси?

Джек витріщив на нього очи як сова.

— Чув чи не чув? забирай шматте! — повторив гість.

— А то куди? — запитав здивований Джек.

— Хоч до чорта, мені байдуже. Аджеж бачиш, що для трох тут нема місця.

Джек бачив се дуже добре, але захотів в усякім разі протестувати.

— Алежбо — почав він нерішучо.

— Що там „алежбо"! — перебив його гість і випростувався біля огнища. — Там є халупа в низу над потоком. — Марш туди зараз. Се моя жінка.

Джек поблід і його очи почали набиратися кровю.

— Твоя жінка? — промовив він показуючи пальцем на свою жінку.

Шкапа підступила до нього і сказала так любенько та солоденько, як ніколи доси не говорила до нього: — Так буде найліпше. Візьми собі коц і дещо страви.

Вона мовчки зложила йому коц у тлумак і отворила двері, а коли заперла їх за ним, вівчар зрозумів, що се була його хата більше як 30 літ, а тепер не е. Гість у хаті зареготався грубо. — То ще старий дивачище!—докинув згірдне слово.

Жінка не відповіла зразу. А потім сказала лише:—Він, Бобцю, не такий лихий чоловік.

Другого дня здибав Джек віз, що привозив йому що тижня провіянт із головної фарми. — Не їдьте більше до онтої хати, мовив він візникови. — Від сегодні я буду сам брати собі на фармі, що мені треба.

Візник передав йому мішок.

— А як поживає твоя жінка? — запитав він з сміхом.

— О, вона — о, вона — мішок зовсім не тяжкий, — відповів Джек і скважно подався до своєї нової хати.

В тій хаті, що колись належала до Шкапи, він жив тепер знов самітно, сам собі варив обід, коперсав огонь ожогом і бурчав сам до себе, як давнійшими роками. Та не пройшов і місяць, коли чорнявий мущина з тлумаком перейшов попри його хату і поплівся на захід сонця. Джек знав, що Шкапа тепер знов лишилася сама.

Потім у його душі почалася боротьба. Чи вертати до неї? чи жадати від неї звороту своєї хати? Псі не помогли йому порадити нічого, а він думав і думав, і не міг ні до чого додуматися, і в голові йому почало крутитися та томитися і він сидів усю ніч і не міг навіть до того додуматися, щоб піти спати, але другого дня йому так знемоглося, що навіть уже не міг випустити овець із кошари. Так минув день і настав другий, і він лежав не тямлячи нічого. Коли прокинувся, було полудне, і біля його постелі сиділа Шкапа. Мабуть псі дали їй знати, що їх господар занедужав.

Вона випустила голодні вівці на пашу і заходилася в хаті коло хорого. День в день вона гонила вівці на пашу а вечером заганяла їх до кошари і знов сідала коло його постелі і доглядала його в тяжкій хоробі.

Одного дня, коли він лежав ще знесилений горячкою, серед літньої спеки вибухла в чагарнику пожежа. При заході сонця здавалося, що вона ще дуже далеко, але північний вітер почав шалено гнати огонь наперед себе, і співночи все несло на милю довкола палало страшною пожежою, а жінка могла чути тріщаннє листя, гиляк та трави. Вона відразу зрозуміла небезпеку, що грозила хатам і вівцям, і як стій запалила шмат чагарнику довкола звичайного пасовиска. Потім без переляку в серці поспішила до хати і слідила поступ пожежі. Коли пізнійше надбігли люди з Доґвудової фарми на ратунок, побачили перед широкою лавою пожежі постать одинокої жінки, що зробила їй опір, якою не зробила ніколи перед тим ніяка жінка.

Отак вона трудилася і ночи не досипала, поки Джек не подужав. Потім обоє пішли назад до його хати. Тут вона розвела садок і посадила овочевих дерев, помагала йому при череді і щадила гроші. Протягом літ вони навіть перебудували хату. А коли знов до неї загостила хороба, то Джек ніс усю працю і не досипляв ночий, а потім поховавши жінку лишився сам сумуючи.

Одного дня вернувши з чередою до дому застав колишнього гостя, що ждав на нього ще чорнійший і більш оброслий як був уперед.

— Втекла? — запитав він коротко вказуючи на заперті двері.

— Вмерла — відповів Джек.

Гість стрепенувся,

— Як то? — вона була моя жінка, — додав скважно.

— На нагробній плиті написано: „Жінка Джека Кондона" — відповів Джек.

Був відтінок гордости в його голосі.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КОВТСВИЛ, ПА. Товариство Богдана Хмельницького, від. 248 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться о 6. годині попол. в суботу, дня 17. червня, в гали церковній при Чарлс стр. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Т. Бренґлевич, пр.; И. Летнянчин, секр.

ФУЛТОН, Н. Й. Товариство Запорожська Січ, від. 263 У. Н. Союза повідомляє, що мітинґ товариства відбудеться о годині 2.30 попол. дня 18. червня під ч. 559 Вест 2-га ул. Довжні члени мають вирівнати свої довги. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Д. Олянський, пр.; В. Зорічний, секр.

РОМ, Н. Й. Братство св. Арх. Михаїла, від. 121 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ братства відбудеться о 1.30 годині попол. дня 18. червня, в гали церковній, Лоренц і Левестер стр. Член, що не явиться на сім мітинґу, буде суспендований. — Д. Іванців, предс.; І. Лаврук, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинг товариства відбудеться о 2. годині попол. в неділю, дня 18. червня 1922 в гали церковній під ч. 127 Парк стр. На порядку нарад важні справи до полагодження. Усі мусять явитися. — Я. Швець, предс.; М. Сампара, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. о. Николая, від. 300 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ братства відбудеться о 1. годині попол. в неділю, дня 17. червня, в гали де звичайно. На порядку нарад важні справи до полагодження. — В. Олексюк, предс.; Я. Ящишин, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76 У. Н. Союза повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітинґ відбудеться в суботу, дня 17. червня 1922 р., точно о годині 7. вечером на гали під ч. 93 Вен Бюрен стр. Обовязком кождого члена явитися на сей мітинґ, бо маємо важні справи до полагодження. Буде приниматися також нових членів до У. Н. Союза за половину вступного, а до братства без вступного. Тому, браття товариші, користайте з нагоди і вступайте до У. Н. Союза, нашої найбільшої української запомогової організації. — О. Лисак, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім членам бр. св. Геврґія, від. 239 У. Н. Союза, що піврічний мітинґ відбудеться у неділю, дня 18. червня 1922, о годині 12.30 сполудня у гали У. А. Горожан, 822 Н. Франклін стр. На сей мітинґ запрошується усіх членів, щоби явилися як оден. Справа хорих і другі важні справи до полагодження. Межи иншим звіт контрольної комісії з піврічного братського діловодства. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендован. — Н. Жмутин, предс.; Н. Наконечний, кас.; Н. Волос, секр.